

TALKOO-OPAS

*Ohjeita Talkoopäivään osallistumiseen
ja hyvien talkoiden järjestämiseen*

Sisällysluettelo

Talkoopäivä

Talkoiden järjestäjä	2
Talkoisiin osallistuja	2
Talkoopäivän säännöt	3

Talkoiden järjestäminen

Talkoiden suunnittelu	4
Talkoiden markkinointi	5
Ennen talkoita	7
Talkoiden aikana	8
Talkoiden jälkeen	9

Talkootyyppejä

Kohtaaminen	10
Korjaamo	11
Kunnostustalkoot	12
Liikunta	13
Siivoustalkoot	14
Taitopaja	15
Työpaja	16

TALKOOPÄIVÄ

Virallinen Talkoopäivä järjestetään seuraavan kerran lauantaina 16.5.2015. Löytyykö teistä Suomen talkoohenkisin porukka? Osallistu haasteeseen osoitteessa www.talkoot.fi!

Talkoopäivään voi osallistua järjestämällä talkoot tai osallistumalla talkoisiin. Tämä opas auttaa sinua valmistautumaan ja kertoo lisätietoja Talkoopäivään liittyen.

Talkoiden järjestäjä

Talkoiden järjestäjänä sinulla on vastuu onnistuneen talkoon suunnittelusta, organisoinnista ja toteutuksesta. Tästä oppaasta löytyy kaikki tarvittava järjestelyjä ajatellen. Vasemmalta löytyvästä valikosta voit hakea ideoita tai edetä vaihe vaiheelta suunnittelusta markkinointiin ja organisoinnista toteutukseen. Talkootyyppeistä löytyy vinkkejä ja ohjeita erilaisten talkoiden järjestämiseen. Ennen etenemistä suosittelemme kuitenkin aloittamaan lukemalla talkoiden säännöt sekä huomioitavista verotuksellisista asioista. Näin saat hyvä yleiskäsityksen, missä puitteissa talkoopäivä järjestetään.

Talkoisiin osallistuja

Talkoisiin osallistujana sinulla on loistava mahdollisuus löytää itsestäsi aivan uusia puolia yhteisten asioiden aikaansaamisessa ja uusien taitojen oppimisessa. Tutustu erilaisiin talkootyyppeihin, joiden alta löytyy suoria vinkkejä ja ohjeita talkoisiin osallistumiseen. Lisäksi talkoiden järjestämisohjeiden alta löytyvät Ennen talkoita, Talkoiden aikana ja Talkoiden jälkeen - sivut kannattaa lukea.

Talkoopäivän säännöt

Talkoopäivän tavoitteena on edistää yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemisen kulttuuria. Tämän takia Talkoopäivänä järjestettäviä talkoita koskee erityiset säännöt, joiden tarkoituksena on luoda mahdollisimman positiivisviritteinen päivä.

- Talkootyö on vastikkeetonta, ja kenelläkään osapuolella ei ole oikeutta vaatia vastapalveluksia talkootyöstä
- Raha ei kuulu talkoisiin. Ainoastaan talkootyössä vaadittavia kalliita tarvikkeita voi myydä niiden omakustannehintaan, kun niistä tulee osallistujan omaisuutta.
- Osallistujien turvallisuus talkoissa on ensimmäinen prioriteetti
- Järjestäjätaho ei saa hyötyä taloudellisesti talkoiden lopputuloksesta
- Järjestäjä vastaa talkoiden puitteiden yleisestä turvallisuudesta, ja voi halutessaan vakuuttaa talkooväen. Jokainen osallistuja on kuitenkin itse vastuussa omista toimistaan ja turvallisuudestaan talkoiden aikana.
- Lopputulos voi olla yleishyödyllinen tai saavutettu hyöty voi kohdistua yksittäiseen henkilöön tai yhteisöön. Hyödyn saajana ei voi kuitenkaan olla yritys tai muu taloudellista hyötyä tavoitteleva yhteisö.
- Talkootyö tulee olla vastikkeetonta, eli hyödyn saaja ei voi antaa rahaa tai muuta korvausta työtä vastaan. Talkoiden järjestäjä voi halutessaan järjestää talkooväelle asiallisen ruoka- ja juomatarjoilun, jotta työtä voidaan tehdä keskeytyksettä.
- Talkoot eivät saa syrjiä ketään, kaikkien tasavertaiseen kohteluun on syytä kiinnittää erityistä huomiota
- Yritykset eivät voi olla talkoissa järjestäjinä, mutta ne voivat tukea talkoita tarjoamalla tilat tai tarjoilut talkooväen käyttöön
- Talkoissa ei saa tehdä työtä, joka olisi normaalisti järjestäjän päätyötä
- Talkoot eivät saa olla poliittisesti, kaupallisesti, aatteellisesti tai muulla tavalla sitoutuneita
- Talkoohenkeen ei kuulu kilpailu leikkimielisiä kannustimia lukuun ottamatta
- Talkoiden järjestäjä vastaa loppukädessä siitä, että talkoiden järjestelyssä noudatetaan Suomen lakia.

TALKOIDEN JÄRJESTÄMINEN

Talkoiden suunnittelu

Hyvä suunnitelma on kaikkien onnistuneiden talkoiden perusta. Aluksi kannattaa määritellä talkoiden tavoite, mittakaava ja sijainti sekä hankkia apua talkoiden järjestämiseen lähipiiristä.

Ensimmäinen askel talkoitesii onnistuneessa järjestämisessä on määritellä talkoiden tavoite. Tavoitetta määriteltessä kannattaa miettiä mittakaava sellaiseksi, että talkoot voidaan toteuttaa varmasti alusta loppuun sille asetetussa ajassa. Luo itsellesi kuva siitä, kuinka talkoot käytännössä etenevät, ottaen huomioon ihmisten vastaanottaminen, talkoiden aloittaminen, lopettaminen ja loppusiivous.

Kun suunnitelma talkoistasi on kirkkaana mielessäsi, kannattaa järjestämiseen kysellä apua lähipiiristäsi. Samalla voit miettiä, kuinka monta osallistujaa olisi hyvä määrä. Et tarvitse tarkkaa lukua, vaan karkea arvio riittää. Päätä vielä aika ja paikka, niin talkoiden raamit ovat hyvällä mallilla. Mieti vielä tarvittavat työkalut ja oheismateriaalit osallistujamäärä mielessä pitäen. Huomioi myös ruoka- ja juoma-asiat, voit tarpeen mukaan järjestää osallistujille tarjoilua tai kehottaa osallistujia ottamaan omat eväät mukaan. Työkaluja kannattaa kysellä lainaan ystäviltä!

Muistilista

- Määrittele talkoiden tavoite
- Kysy apua järjestämiseen lähipiiristäsi
- Suunnittele käytännön toteutus alusta loppuun karkealla aikataululla
- Ota huomioon ihmisten vastaanottaminen ja loppusiivous
- Arvioi sopiva osallistujamäärä, esim. 5-10 tai 20-30
- Mieti tarvittavat työkalut ja oheismateriaalit
- Työkaluja voi kysellä lainaan ystäviltä ja läheisiltä
- Järjestä ruoka- tai juomatarjoilun tai kehota osallistujia tuomaan omat eväät jos talkoosi kestävät pitkään
- Ulkoilmatalkoissa varaudu eri sääolosuhteisiin ja päätä mitä teet sateen sattuessa
- Ilmoita talkoot Talkoopäivän talkoohakemistossa
- Levitä sanaa talkoistasi (lisää aiheesta Talkoiden Markkinointi -sivulla)

Talkoiden markkinointi

Talkoot ovat kaikkien asia. Kertomalla talkoista eteenpäin ja innostamalla muitakin mukaan autat saamaan sekä omiisi että muiden talkoisiin talkoolaisia. Hyödynnä ainakin alla lueteltuja, hyviksi todettuja keinoja talkoo-viestin levittämiseksi.

Täydennä tiedot talkoo-sivullesi

Talkoisiin mukaan lähteminen kannattaa tehdä osallistujille mahdollisimman vaivattomaksi ja innostavaksi. Kaikki lähtee siitä, että osallistujat löytävät talkoo-sivultasi osallistumiseen tarvittavan tiedon. Käy läpi oman talkoosi sivu ja tarkasta ja/tai täydennä seuraavat asiat:

- Valitse talkootyyppi selkeästi ja nimeä talkoosi, niin että osallistujat hoksaavat, mistä on kyse.
- Määritä sijainti talkoillesi riittävän tarkasti. Löytävätkö osallistujat sen avulla perille?
- Kirjoita kuvaukseen innostavasti, mitä talkoissa tullaan tekemään, kauanko talkoot tulevat kestäämään ja mitä osallistujat voivat saada ja kokea osallistumalla.

Kerro talkoista rappukäytävässä, puhu ihmisille

Kerro ja juttele talkoistasi rappukäytävässä naapureillesi, kassajonossa kanssaihmisille, puhelimesta tuttavillesi ja missä tahansa paikoissa, kun kohtaat ihmisiä. Anna innostuksen kasvaa ja älä epäröi jatkaa, vaikka kaikki eivät heti innostuisikaan. Tarkoituksena on vaikuttaa tekemiseen kulttuuriin ja mikään pysyvä ei koskaan tapahdu yhdessä yössä.

Jaa sosiaalisessa mediassa

Kutsu ystäväsi, tuttavasi ja läheisesi talkoisiin ja pyydä heitäkin kutsumaan ystävänsä mukaan. Aktiivisimmat ihmiset kannattaa kutsua myös mukaan talkoiden ennakkojärjestelyihin. Yhdessätekeminen on aina innostavaa ja inspiroivaa! Hyödynnä myös sosiaalista mediaa talkoistasi viestimiseen: #talkoopaiva toimii kaikissa medioissa talkoiden virallisena hashtagina. Jaa tietoa vapaasti missä tahansa muussakin sosiaalisen median kanavassa.

Facebook

- Järjestettävän talkoosi sivulta löytyy Jaa-painike, jolla voit jakaa talkoosi Facebookiin
- Talkoo-sivu kannattaa jakaa useammin kuin kerran, tiheentyvään tahtiin talkoiden lähestyessä
- Aktivoi osallistujia juttelemalla talkoista Facebookin kautta

Tee näin

- Ole avoin, avaa talkoittesi tarkoitusta ja sitä mitä haluat saada aikaiseksi.
- Ole rehellinen ja aito. Houkuttele ihmisiä kertomalla minkälaisia yhdessätekemisen kautta koettuja fiiliksiä voivat talkoissasi kokea.
- Pyydä reippaasti osallistujia mukaan ja vastaile heidän kysymyksiin. Kysymykset ovat usein vain pieniä epäilyksen siemeniä, joihin aidosti vastaamalla saat ihmiset motivoitumaan.
- Ohjaa osallistumisesta kiinnostuneet talkoot.fi palvelussa olevalle talkoosivullesi.
- Pyydä rohkeasti osallistujia, tuttaviasi ja ystäviäsi levittämään tietoa talkoista Facebookissa ja muissa kanavissa.

Twitter

- Jaa tietoa tulevista talkoistasi, niiden sijainnista ja mitä tuleman pitää
- Innosta seuraajiasi Talkoopäivästä ja talkoistasi tveettien kautta
- Liitä Tveettiesi perään #talkoopaiva, jotta talkoista kiinnostuneet näkevät Tveettisi

Älä tee näin

- Älä houkuttele manipuloimalla. Pyri ensisijaisesti aina innostamaan.
- Ei kannata hermostua, vaikka kaikki eivät innostu talkoistasi.
- Älä vaadi ketään osallistumaan talkoisiin. Talkoisiin osallistutaan omasta tahdosta.
- Saatat törmätä ihmisiin, jotka käyttäytyvät ikävästi kun kerrot heille talkoistasi. Paras reaktio on jättää heidät rauhaan ja siirtyä eteenpäin.

Ennen talkoita

Talkoopäivän lähestyessä yllätyksiin valmistautuminen on tärkeää. Talkoopäivänä kannattaa olla ajoissa liikkeellä ja luoda talkoohenki heti osallistujia vastaanottaessa.

Talkoota edeltävinä päivinä kannattaa varmistaa, että kaikki tarvittavat tavarat työkaluista loppusiivoustarvikkeisiin on valmiina. Kun talkoopäivä koittaa, kannattaa saapua paikalle ajoissa laittamaan paikat kuntoon ja valmistautumaan osallistujien vastaanottoon. Myös osallistujille on hyvä neuvoa tulemaan ajoissa paikalle, jotta talkoot päästään aloittamaan ajallaan. Odotellessa talkoiden aloittamista luo tunnelmaa esimerkiksi musiikilla, kertomalla hauskoja tarinoita talkooteemastasi, tarjoilemalla purtavaa, kahvia tai muuta juotavaa.

Yllätyksiin kannattaa varautua, sillä kaikki harvoin menee juuri niin kuin ennalta olet suunnitellut. Osa tulee aina myöhässä, mutta älä välitä, vaan toivoita heidätkin tervetulleeksi. Tarkoituksena on kuitenkin tehdä yhdessä asioita ja nauttia päivästä. Osa jättää joskus myös tulematta, mutta tästäkään ei tule lannistua. Teit sitten talkoita yhdessä yhden tai sadan kanssa, niin olet onnistunut.

Kun tulee aika aloittaa talkoot, ennen hommiin ryhtymistä on hyvä sopia yhdessä sopiva aika ensimmäiselle tauolle ja mahdolliselle ruokailulle. Kun tiedätte koska seuraava tauko on, ei aikataulun jäsentely keskeytä hyvää tekemisen meininkiä.

Muistilista

- Saavu ajoissa pääkallopaikalle ja järjestele puitteet kuntoon
- Ota ihmiset vastaan ja ohjeista heidät paikoilleen
- Odotellessa luo tunnelmaa esimerkiksi musiikilla, kertomalla hauskoja tarinoita talkooteemastasi, tarjoilemalla purtavaa, kahvia tai muuta juotavaa (voit myös pyytää osallistujia tuomaan kahvit ja välipalat mukanaan)
- Pyri aloittamaan päättämänäsi aloitusaikana, pitämään taukoja sopivasti ja lopettamaan aiottuna kellonaikana.
- Kiitä kaikkia osallistujia.

Talkoiden aikana

Talkoiden aikana on syytä huolehtia koko talkooväen hyvinvoinnista. Tekemisen meininki ja yhteishenki kuuluvat jokaisen talkoon ytimeen.

Hyvän hengen varmistamiseksi kannattaa pitää huoli, että kaikilla talkoisiin osallistuvilla on aina selkeä käsitys miksi mitään tehdään. Talkoiden järjestäjänä vastuullasi on varmistaa, että jokaisella osallistujilla on mielekästä tekemistä ja yhteishenki kukoistaa. Lisäksi on tärkeää, että ennalta sovitut tauot pidetään ajallaan, eikä aikataulusta turhaan lipsuta.

Muistilista

- Aktivoi ihmisiä mukaan tekemiseen näyttämällä mallia ja opettamalla.
- Pidä tavoite kirkkaana mielessä ja keskity tekemisen meininkiin.
- Osa tulee aina myöhässä, mutta älä välitä. Toivota heidätkin tervetulleeksi. Tarkoituksena on kuitenkin tehdä yhdessä asioita ja nauttia lauantapäivästä!
- Kun päivä tulee loppua kohden, pyri kertomaan jotain konkreettista, miten samaa teemaa voisi jatkaa omalla vapaa-ajallakin eteenpäin.
- Suosittele osallistujia kertomaan kokemuksistaan www.talkoot.fi -sivustolla tai Talkoopäivän facebook/twitter sivuille (#talkoopaiva #talkoot #talkoot2015)
- Pyri lopettamaan talkoot ajallaan
- Kiitä kaikkia osallistumisesta
- Onnittele itseäsi onnistuneesta päivästä!

Talkoiden jälkeen

Sekä osallistujien että järjestäjän yhteiseksi muistoksi talkoot on päivän päätteeksi hyvä paketoida tarinoiden, kokemusten ja onnistumisten muodossa sivustolle. Kaikki talkoot luovat siemeniä, joista syntyy upeita ja merkityksellisiä tarinoita koko Suomen kannalta.

Jaa kokemukset ja onnistumisen tunteet

Merkitse talkoosi valmistuneeksi talkoot-sivustolla. Vastaa kysymyksiin ja kerro sekä omin sanoin että pyytämällä osallistujilta kommentteja talkoista, mitä saitte aikaiseksi, mitä opitte ja minkälaisia onnistumisen tunteita koitte. Pyri keräämään mahdollisimman monelta osallistujalta tuntemuksia, koska samalla voi muistuttaa heitä talkoohengestä ja mahdollisuudesta järjestää omiakin talkoita. Jaa kuvia, kokemuksia ja fiiliksiä sosiaalisessa mediassa ja muista laittaa viesteihin mukaan #talkoot.

Aloita seuraavien talkoiden suunnittelu

Talkoot eivät pääty talkoopäivään. Jos ja kun sait innostettua talkoolaisia, niin voit pitää heidät aktiivisina pitäen omia talkoita ja talkoomeininkiä yllä myös ennen seuraavaa talkoopäivää. Jos ihmiset innostuvat pitämään myös omia talkoitaan, olet enemmän kuin ylittänyt odotuksesi! Onnittele itseäsi siitä, koska sinun ansiostasi Suomeen saattaa syntyä jotain ennennäkemättömän positiivista ja odottamattoman suurta tulevana vuosina. Aloita seuraavien talkoiden suunnittelu ja kerro siitä talkoot.fi-sivustolla.

TALKOOTYYPPEJÄ

Kohtaaminen

Toisen ihmisen kohtaaminen ja tämän ajatuksien kuunteleminen saattaa muuttaa molempien osapuolten elämän. Uudet näkökulmat, ystävyys-suhteet ja kokemusten jakaminen rikastuttavat meitä kaikkia. Kohtaamiset voivat parhaimmillaan poistaa jännitteitä sellaisten ihmisryhmien välillä, jotka eivät normaaliolosuhteissa tapaa toisiaan.

Esimerkkejä

- Yhdessä järjestetty vierailu vanhainkodissa
- Koulukiusatuille järjestetty tukikohtaaminen
- Koululaisten ja nuorten aikuisten kohtaaminen
- Torikahvittelu ja välipalatarjoilu

Kohtaamisen perusajatus on tuoda toisilleen entuudestaan tuttuja tai tuntemattomia ihmisiä yhteen merkityksellisellä tavalla. Kyseessä voi olla isompi ryhmä ihmisiä tai yksittäisten henkilöiden kohtaaminen. Tavoitteena on luoda jokaiselle osallistujalle positiivinen kokemus ja mahdollisuus oppia uutta toisilta ihmisiltä – ja ehkä nähdä asioita uusista näkökulmista. Järjestäjä kutsuu paikalle kaikki osapuolet ja järjestää kohtaamiselle soveltuvat puitteet, kuten juhlasalin tai kahvion. Kohtaamiseen voi yhdistää myös muita talkootyyppejä, kuten taito- tai työpajan.

Järjestäjän muistilista

- Valitse ja järjestä sijainti kohtaamisillesi (vanhainkoti, tori, juhlasali, luokkatila jne.)
- Ole yhteydessä kohtaamisen tahoihin hyvissä ajoin.
- Täytä tiedot talkoosivullesi ja muista jakaa tietoa kaikissa kanavissa etukäteen
- Varaa mukaan tarvittavat materiaalit kohtaamisten mahdollistamiseksi (bingotaulut, kynää ja paperia, termospulloja ja kahvikuppeja jne.)
- Ota mukaan koko 100% innostavuutesi
- Valmistele talkoopaikka etukäteen niin, että osallistujat voivat rauhassa keskittyä kohtaamisiin. Pyydä tarvittaessa apulaisiksesi tuttavasi ja ystäväsi.
- Kohtaa myös heitä, jotka omasta ujoudestaan johtuen saattaisivat muuten jäädä yksin.
- Muista kiittää osallistujia täydestä sydämeestäsi ja pyydä heitä osallistumaan myös seuraavalla kerralla.

Osallistujan muistilista

- Kun päätät osallistua kohtaamistalkoisiin, jaa kyseisen talkoon sivua Facebookissa ja kerro muille osallistumisestasi. Vain tämä yksi pieni teko voi saada kymmenen muutakin liikkeelle.
- Unohda yhdeksi päiväksi kaikki epäilyksesi ja mene avoimin mielin kohtaamaan uusia ihmisiä.
- Anna talkoiden järjestäjän toimia kapellimestarina ja tee itse osallistujana päivästä mestariteos muillekin osallistujille.
- Kiitä järjestäjää talkoiden jälkeen ja jaa talkoo-sivustolla kokemuksesi ja onnistumisen tunteesi.

Korjaamo

Jos osaisimme korjata vanhaa omaisuuttamme, ei käyttökelpoisia tavaroita tarvitsisi heittää pois. Korjaamossa vanhasta tulee pienellä viilauksella ja osaavien järjestäjien avustuksella kuin uusi. Samalla yhdessä oppiminen, käsillä tekeminen ja uudet tuttavuudet tekevät päivästä ikimuistoisen kokemuksen.

Esimerkkejä

- Pyörien keväthuolto
- Rikkinäisten vaatteiden korjaaminen käyttökuntoon
- Tietokoneen ohjelmistojen päivitys osaavien johdolla
- Autojen kunnan tarkistus ja osien öljyäminen

Korjaamon tavoite on kunnostaa jokin esine, laite, väline tai vaate yhdessä muiden kanssa ja samalla oppia kädentaitoja. Osallistujat tuovat korjaamoon mukaan omistamansa kappaleen, jonka he itse korjaavat järjestäjien avustuksella. Korjaamon tiloista löytyy kaikki tarvittavat työvälineet ja tarvikkeet korjausta varten.

Järjestäjän muistilista

- Muista, että tärkein asia on osallistujien turvallisuus!
- Määrittele selkeästi, mitä korjaamossa korjataan. Esimerkiksi pyörän keväthuolto tai kevättäkin korjaus. Nimeä korjaamosi sen mukaan.
- Varaa korjaamolle riittävän kokoinen ja muuten soveltuva tila. Mieti myös voisiko sen järjestää ulkotiloissa.
- Kutsu paikalle apujärjestäjiä, jotka osaavat neuvoa osallistujia
- Varaa paikalle riittävästi työvälineitä ja tarvikkeita. Tiedustele, saatko korjaamon käyttöön esimerkiksi koulujen tai työpaikkasi tiloja
- Onnistuneen korjaamon jälkeen osallistujien tulisi olla mahdollista jatkossa itse osata korjata laitteitaan, tarvikkeitaan tai välineitään.

Osallistujan muistilista

- Ennen talkoita kerro osallistumisestasi talkoisiin.
- Ota mukaan korjausta vaativat välineesi, laitteesi tai tarvikkeesi
- Laita päälle korjaukseen sopivat vaatteet.
- Valmistaudu henkisesti siihen, että joudut aidosti likaamaan käsiäsi.
- Innostu, ota opiksesi ja kiitä järjestäjää talkoiden jälkeen.

Kunnostustalkoot

Kunnostaminen ja remontointi luovat ympäristöstämme ja omaisuudestamme käyttökelpoisempaa, tyylikkäämpää ja monesti myös turvallisempaa. Osaavalla johtamisella ja motivoituneella talkooväellä varustettuna, voidaan saada päivän aikana isompikin kunnostus valmiiksi asti ja osallistujat hyvälle tuulelle.

Esimerkkejä

- Seinän tai aidan maalaaminen
- Leikkimökin kunnostus
- Pienremontti

Kunnostustalkoissa merkittävintä on määrittää, mitä halutaan kunnostaa ja pitää huolta, että kunnostettava omaisuus tai kokonaisuus on riittävän kokoinen päivän aikajänteellä valmistuvaksi. Kunnostustalkoiden järjestäjä johtaa, ohjeistaa ryhmiä ja pitää huolta, että paikalla on tarvittava määrä välineitä ja työkaluja kunnostusta varten. Talkoiden ohessa on mukava varmistaa jaksaminen myös välipalojen ja kahvittelun muodossa ja lopuksi voidaan iloita työn lopputuloksista.

Järjestäjän muistilista

- Muista, että tärkein asia on osallistujien turvallisuus!
- Ohjeista talkoo-sivullasi selvästi, mitä on tarkoitus kunnostaa ja nimeä talkoosi sen mukaan.
- Varmista, että kunnostuksen kohde ei ole luvanvarainen, tai että sinulla on lupa-asiat kunnossa.
- Järjestä puitteet kunnostukselle työvälineiden ja ohjeistusten muodossa.
- Arvioi etukäteen paljonko talkooväkeä tarvitaan ja päivän aluksi jaa osallistujat sopivan kokoihin ryhmiin.
- Kutsu tarvittaessa paikalle apujärjestäjiä.
- Pidä taukoja sopivissa väleissä, varaa työn oheen sopivaa juotavaa ja naposteltavaa.
- Päivän päätteeksi kiitä osallistujia ja juhlikaa yhdessä työn lopputuloksista.

Osallistujan muistilista

- Kerro kavereillesi ja perheenjäsenillesi osallistumisesta talkoisiin ja pyydä heitäkin mukaan.
- Varaa mukaan työnluonnetta vastaava vaatetus ja varustus. Noudata järjestäjän ohjeita tarvittavista mukaan otettavista välineistä.
- Nauti kunnostuksen ja yhdessä tekemisen mukanaan tuomista hyvistä fiiliksistä ja juhli lopputuloksia.

Liikunta

Uusi harratus ja kipinä liikkumiseen voi löytyä innostavasta ja iloisesta kokeilusta. Uuteen lajiin tutustuminen ja yhdessä liikkuminen ilman kilpailua luovat positiivisen ilmapiirin. Muiden opastaminen lajiin luo onnistumisen elämyksiä sekä osallistujille että järjestäjille.

Esimerkkejä

- Eri tanssilajeihin tutustuminen yhdessä osaavan opettajan johdolla
- Tutustuminen uuteen joukkuelajiin yhdessä valmentajan opastuksella
- Ohjattu opastus juoksutekniikkaan
- Yhteinen pyörälenkki kaupungin ympäri
- Opastettu lajikokeilu johonkin vähemmän valtavirran liikunnan muotoon

Liikuntatalkoissa osallistujat pääsevät tutustumaan johonkin liikuntalajiin kokeneemman järjestäjän tai valmentajan johdolla. Alussa esimerkiksi valmentaja voi pitää tiiviin esittelyn lajista ja session sisällöstä. Kaikki pääsevät oppimaan lajin perusteita ja liikkumaan yhdessä. Useampia liikuntamuotoja voi yhdistää yhteiseksi tapahtumaksi, ja osallistujat voivat kiertää eri pisteissä tutustuen eri lajeihin.

Järjestäjän muistilista

- Valitse sopivat liikuntamuodot ja nimeä talkoosi sen mukaan.
- Varaa tapahtumaan sopiva tila tai ulkoilualue, jossa aiot talkoosi järjestää.
- Tee etukäteen harjoitussuunnitelma (harjoitteet, lenkkeilyreitti, pelailua, kädestäpitäen opastusta)
- Kutsu mukaan muitakin järjestäjiä. Sovi mahdollisuuksien mukaan muiden lajien järjestäjien kanssa yhteisistä talkoista, niin otta osallistujat pääsevät kokeilemaan montaa erilaista liikunnanmuotoa.
- Ota mukaan tarvittava määrä tarvikkeita (pelivälineet, oheistarvikkeet jne.)
- Ohjeista osallistujia mistä on kyse, mitä tulette tekemään ja mitä on tavoitteena jäädä käteen päivästä.
- Laita ihmiset liikkumaan osallistujien lähtötasoon nähden sopivalla tavalla.
- Pidä tarvittaessa venyttely treenin päätteeksi ja kiitä kaikkia osallistujia.

Osallistujan muistilista

- Valitse itsellesi mielenkiintoinen laji, osallistu talkoisiin ja kerro etukäteen myös muille osallistumisestasi. Houkuttele ystäväsi, tuttavasti ja perheenjäsenesi mukaan.
- Varaa sään ja liikunnan mukainen varustus ja avoina mieltä uuden opetteluun.
- Noudata järjestäjän ohjeita ja ota tarvittaessa liikunnanmuotoon vaadittavia varusteita mukaan.
- Lähdä avoimin mielin treeneihin ja nauti talkoista.
- Kiitä järjestäjää treenin päätteeksi talkoista.

Siivoustalkoot

Siisti ja puhdas ympäristö on avaintekijä hyvälle elämälle. Ennen kaikkea siisteyttä oppii arvostamaan, kun on itse nähnyt vaivaa sen eteen. Yhdessä siivoaminen luo omistajuutta yhteisistä tiloista, opettaa tekemään hyviä ratkaisuja arjessa sekä auttaa arvostamaan toisten näkemää vaivaa siisteyden eteen.

Esimerkkejä

- Taloyhtiön pihan siistiminen
- Roskien poiminta kaduilta
- Asuinalueen puistoalueiden siistiminen
- Opiskelija-asuntolan yhteisten kerhotilojen siivoaminen
- Jätteiden lajittelu taloyhtiön kesken
- Ongelmajätteen kerääminen ja vieminen keräyspisteeseen

Siivoustalkoissa keskeisintä on siivota porukalla selkeästi määritelty alue. Osallistujat voivat jakaantua ryhmiin, jotka hoitavat esimerkiksi tietyn osan siivottavasta alueesta tai vaikkapa erilaisia siivousvälineitä vaativat tehtävät. Järjestäjä on määritellyt siivottavan alueen ja tehtävät toimenpiteet, ja vastaa myös osallistujien mukavuudesta esimerkiksi tarjoilun tai nyyttikestien muodossa. Siivouksen lopuksi ihaillaan yhdessä siistiä lopputulosta.

Järjestäjän Muistilista

- Määrittele selkeästi siivottavan alue ja kirjoita tämä myös talkoo-sivusi kuvaukseen
- Varaa mukaan siivoukseen tarvittavia välineitä (haravia, lapioita, jätessäkkejä, kumihanskoja) ja ohjeista myös osallistujia tuomaan mukanaan omia välineitään
- Kutsu paikalle apujärjestäjiä, jotka pystyvät toimimaan ohjeistajina talkoopäivänä
- Järjestä paikalle mahdollista karvitarjoilua ja välipalaa ja aikatauluta sopivat tauot siivoukseen oheen
- Nauti päivästä ja siivoukseen jälkeen työn lopputuloksista. Muista kiittää kaikkia osallistujia!

Osallistujan Muistilista

- Kerro ystävillesi tulevista talkoista ja omasta osallistumisestasi ja pyydä heitä mukaan.
- Varaa mukaan siivoukseen tarvittavia työvälineitä ja tietysti oma sisäinen liekkisi.
- Laita päälle kelin ja tapahtuman mukainen vaatetus.
- Nauti päivästä, työnlopputuloksista ja hyvästä seurasta. Kiitä järjestäjää tapahtumasta.

Taitopaja

Uuden oppiminen on tärkeä osa onnellista elämää. Olemme kaikki hyviä tieyissä asioissa ja omien taitojen opettaminen muille vahvistaa myös omaa osaamista. Muiden innostuksen näkeminen tarttuu ja samalla voimme aiheuttaa osallistujissa intohimon ylläpitää taitoa ja kehittyä siinä. Turvallisessa ympäristössä yhdessä tekeminen myös luo positiivisia aikaansaamisen kokemuksia.

Esimerkkejä

- Improvisaatiopaja
- Käsitöiden tekeminen yhdessä, esimerkiksi pipon kutominen
- Ohjelmointikoulu
- Laulu- tai soitinkoulu
- Uusien kielten opettelu

Taitopajan tavoitteena on oppia jonkin taidon perusteet yhdessä osaavien järjestäjien kanssa. Järjestäjä pitää pajatyön alussa tiiviin pohjustuksen taidon opetteluun, minkä jälkeen osallistujat pääsevät itse kokeilemaan taitoa järjestäjän opastamana. Järjestäjä voi varata paikalle tarvittavat välineet, tai osallistujia voidaan pyytää tuomaan omat välineensä mukanaan taitopajaan. Tärkeintä on, että kaikki osallistujat pääsevät itse tekemään jotain käsillään tai ilmaisemaan itseään. Taitopajassa ei voi epäonnistua.

Taitopajoja voi järjestää useampia samassa tilassa, ja esimerkiksi kierrättää osallistujia taitopajasta toiseen.

Järjestäjän Muistilista

- Määrittele selkeästi, mitä taitoa osallistujat voivat oppia ja nimeä talkoosi sen mukaan.
- Varaa taitopajallesi sopiva tila tai ulkoalue.
- Ota mukaan tarvittavia apuvälineitä ja taidon opetteluun tarvittavia materiaaleja (soittimet, nuotit, työkalut, välineet, asuja jne)
- Pyydä avuksesi muitakin taidokkaita osaajia, jotka voivat toimia apujärjestäjinä kanssasi.
- Pyri saamaan osallistujat innostumaan taidosta niin, että he jatkaisivat sen opettelua vielä jatkossakin.
- Kiitä kaikkia osallistujia.

Osallistujan Muistilista

- Kerro kaikille lähteväsi opettelemaan uutta taitoa talkoisiin ja kutsu myös kavereitasi mukaan.
- Mahdollisuuksien mukaan varaa mukaasi tarvittavia välineitä kuten puvustusta, soittimen, laulukirjan jne. Noudata järjestäjän ohjeita, niksejä ja vinkkejä.
- Lähdä avoimin mielin uuden taidon opetteluun. Älä lannistu, vaikka taito ei heti luonnistuisikaan täydellisesti. Tarkoituksena on ennen kaikkea innostua.
- Kiitä järjestäjää talkoista.

Työpaja

Yhdessä tekemällä saadaan paitsi nopeasti uutta aikaan, myös koetaan yhdessä aikaansaamisen positiivisia tunteita. Työpajassa syntyvät lopputulokset ovat suuri oppimiskokemus, joka luo onnistumisen elämyksiä ja vahvistaa osallistujien yhteisöllisyyttä yhteisten kokemusten myötä.

Esimerkkejä

- Taideteoksen tekeminen yhdessä
- Kirjallisen tuotoksen tekeminen yhdessä
- Verkkopalvelun tai mobiilisovelluksen kehittäminen
- Rakennuksen osavaiheen tekeminen yhdessä
- Leikkimökin rakentaminen
- Pienoismallin rakentaminen

Työpajan tavoitteena on rakentaa jokin uusi yhteisöä hyödyttävä asia valmiiksi yhden päivän aikana. Osallistujat voivat jakaantua ryhmiin, jotka vastaavat jonkin työvaiheen tai osakokonaisuuden toteuttamisesta. Järjestäjä organisoii työtä ja vastaa siitä, että paikalla on tarvittavat välineet ja tarvikkeet lopputuloksen aikaansaamiseksi. Työpaja huipentuu lopputuloksen ihailuun yhdessä talkooväen kesken.

Järjestäjän muistilista

- Muista, että tärkein asia on osallistujien turvallisuus!
- Päätä sopiva kokonaisuus, jonka aiot saada valmiiksi päivän aikana.
- Varaa työpajalle sopiva tila tai ulkoalue.
- Järjestä työpajaa varten tarvittavat työkalut ja/tai ohjeista osallistujia ottamaan mukaan omia välineitään (työkalut, tietokoneet, työhaalarit).
- Organisoii osallistujat sopiviin ryhmiin vastuualueiden mukaan jaoteltuina.
- Aikatauluta päivä sopiviin taukoihin ja järjestä mahdollisuuksien mukaan paikalle juotavaa ja syötävää.
- Juhli päivän päätteeksi aikaansaaduista lopputuloksista ja kiitä osallistujia.

Osallistujan muistilista

- Vahvistettuasi osallistumisesi kerro siitä myös muille ja kutsu paikalle myös muita innokkaita.
- Varaa sopiva vaatetus päälle työpajan luonteesta ja sijainnista riippuen.
- Ota tarpeen vaatiessa mukaan järjestäjän suosittelimia tarvikkeita ja työvälineitä.
- Saavu paikalle ajoissa, kuuntele ohjeet ja paina koko päivä täysillä hommia.
- Päivän päätteeksi näe ja innostu lopputuloksista.
- Kiitä järjestäjää ja muita kanssaosallistujiasi.